

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321204508
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2321204508.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Janka Benkovičová a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov: matka – C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXXX/XXX, F., zastúpená advokátom: JUDr. Ing. Arpád Barczi, so sídlom T. Vansovej 225/3, Galanta, a otec – G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXXX/XXX, F., zastúpený advokátom: JUDr. Ondrej Bartošovič, so sídlom Pázmaňa 2020/30, Šaľa, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 12P/163/2021-88 zo dňa 08.02.2022, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. návrh otca na zníženie výživného na maloletú A. zamietol a výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku).

Súd prvej inštancie uviedol, že otec maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 25.11.2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa zo sumy 200 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne, a to z dôvodu, že na jeho strane došlo k podstatnej zmene pomerov. Otec návrh odôvodnil tým, že bol donútený po rozvode manželstva opustiť spoločný rodinný dom a bývalá manželka, matka maloletého dieťaťa, mu zamedzuje k prístupu do tejto nehnuteľnosti, ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Týmto dochádza k zhoršeniu majetkovej situácie otca v dvoch rovinách, jednak nemôže užívať svoj majetok na účely bývania, čím dochádza k obohacovaniu matky maloletého dieťaťa na jeho úkor, a jednak musí vynakladať prostriedky na zabezpečenie vlastného bývania, ktoré pred rozvodom nemusel. Matka maloletého dieťaťa sabotuje akékoľvek pokusy o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ako ďalšiu podstatnú zmenu pomerov na jeho strane uviedol skutočnosť, že čaká s družkou potomka, pričom predbežný termín pôrodu je stanovený na 20.04.2022. S príchodom potomka mu vznikne druhá vyživovacia povinnosť, zvýšia sa mu náklady a už v súčasnosti, resp. pred narodením dieťaťa mu vznikajú ďalšie náklady spojené s očakávaním prírastku a aj so starostlivosťou o tehotnú družku.

Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletej upravená rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 19P/7/2021-40 zo dňa 13.05.2021, ktorým bolo rozvedené manželstvo účastníkov konania a schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa maloletá zverila do osobnej starostlivosti matky maloletého dieťaťa s tým, že obaja rodičia majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otcovi maloletého dieťaťa bola uložená povinnosť prispievať na maloleté dieťa sumou 200 eur mesačne, vždy do 17. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, pričom styk otca s maloletou ostal neupravený.

V tom čase mala maloletá A. 10 rokov a 7 mesiacov, navštevovala 4. ročník základnej školy. V súčasnosti má maloletá 11 rokov a 4 mesiace, navštevuje 5. ročník základnej školy, pričom výdavky na starostlivosť o maloletú narastajú priamo úmerne s jej vekom, fyzickým rastom, zdravotnou starostlivosťou a školskou dochádzkou, kultúrnym a sociálnym vyžitím, teda vo všetkých oblastiach jej života.

Súd prvej inštancie preskúmal príjmy a majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa a zistil, že otec maloletého dieťaťa v čase posledného rozhodovania o výživnom bol v rozvodovom konaní, žil v spoločnej domácnosti s partnerkou v byte, ktorý patril do jej výlučného vlastníctva. Pracoval v spoločnosti G., C., jeho príjem činil v čistom cca 900 eur mesačne, okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť nemal. Toho času je otec maloletého dieťaťa rozvedený, ďalšia vyživovacia povinnosť mu zatiaľ nepribudla. Naďalej je zamestnaný v spoločnosti G., C., s priemerným čistým mesačným príjmom 1.125,96 eur, naďalej žije v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou v dva a pol izbovom byte, ktorého je ona výlučnou vlastníčkou. Partnerka je zamestnaná v tej istej spoločnosti ako otec maloletej, v čase posledného rozhodovania o výživnom mala príjem cca 900 eur mesačne. Partnerka otca maloletého dieťaťa onedlho nastúpi na materskú dovolenku, nakoľko s otcom maloletej čakajú potomka. Termín pôrodu je predbežne stanovený na deň 20.04.2022. Partnerka je od 13.12.2021 práceneschopná, poberá nemocenské dávky vo výške cca 880 eur mesačne. Otec má v bezpodielovom vlastníctve s matkou maloletého dieťaťa rodinný dom s garážou a prislúchajúcim pozemkom, ktorý však užíva výlučne matka maloletého dieťaťa. V čase posledného rozhodovania o výživnom mal otec v bezpodielovom spoluvlastníctve s matkou maloletého dieťaťa osobné motorové vozidlo Škoda Fabia, r. v. 2006 a osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fabia, r.v. 2001, ktoré však používa plnoletá dcéra rodičov maloletého dieťaťa. Otcov zdravotný stav bol v čase posledného rozhodovania o výživnom, ako i toho času dobrý, primeraný veku.

Matka maloletého dieťaťa bola v čase posledného rozhodovania zamestnaná v obchode H. I. F., jej príjem dosahoval cca 650 eur mesačne, matka poberala rodinné prídavky na jedno dieťa vo výške 25,50 eur a od januára 2021 si mienila uplatňovať raz ročne nárok na daňový bonus. Toho času pracuje v tej istej spoločnosti, jej priemerný čistý príjem dosahuje 553,53 eur, poberá rodinné prídavky na jedno dieťa vo výške 25,88 eur. V čase posledného rozhodovania o výživnom matkin zdravotný stav bol dobrý, primeraný veku, naďalej je zdravá. Okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť nemala, ani jej nepribudla, žije s maloletou v spoločnej domácnosti v rodinnom dome, ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva rodičov maloletej.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné ponechať v platnosti výživné vo výške 200 eur mesačne na maloleté dieťa tak, ako bolo pôvodne určené rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 19P/7/2021-40 zo dňa 13.05.2021. V preskúmanom prípade neboli splnené podmienky na zmenu výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa. Súd prvej inštancie poukázal na to, že matka naďalej výlučne sama zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa, ktorého odôvodnené potreby vzhľadom na jeho vek, potreby a vývoj životných nákladov primerane objektívne narastajú, ktorú skutočnosť súd zohľadnil. Maloletá je od posledného rozhodnutia staršia takmer o 1 rok, je žiačkou 5. ročníka Základnej školy v F.. V prípade zníženia výživného súd skúma, či na strane povinného rodiča, t. j. otca nastala objektívna, alebo subjektívna okolnosť, pre ktorú si nemôže plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť, pretože len objektívna okolnosť umožňuje súdu znížiť výživné povinnému rodičovi. Otec maloletého dieťaťa je naďalej zamestnaný v tej istej spoločnosti ako v čase posledného rozhodovania o výživnom, jeho priemerný čistý mesačný príjem vzrástol zo sumy 900 eur na sumu 1.125,96 eur. Podľa ustálenej súdnej praxe je možné postihnúť príjem povinného rodiča približne

v rozsahu 25 % - 30 % na plnenie jeho vyživovacej povinnosti s prihliadnutím na osobitosti daného prípadu. V danom prípade súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že otec má priemerný mesačný príjem 1.125,96 eur, potom rozsah 25% - 30% z príjmu otca predstavuje sumu 281,49 eur - 337,79 eur. Pokiaľ otec prispeje na výživu maloletej mesačne sumou 200 eur zostáva mu ešte suma cca 81,49 eur - 137,79 eur. Vzhľadom na túto skutočnosť súd konštatoval, že súdom určená výška výživného na maloletú v sume 200 eur mesačne korešponduje aktuálnym potrebám maloletej a zodpovedá aj kritériám Zákona o rodine. Súd zároveň vzhľadom na vyjadrenie otca, že finančná situácia partnerky sa zmenila, a preto otec maloletej bude musieť znášať celú sumu výdavkov na bývanie v byte jeho partnerky vo výške 380 eur mesačne, ako aj hypotekárny úver vo výške 180 eur mesačne, jej paušál na telefón, uviedol, že otec s partnerkou žijú v spoločnej domácnosti a tak ako i otcovi maloletej, tak i partnerke otca maloletej vyplývajú spoločne povinnosti prispievať na výdavky a chod domácnosti. Zároveň súd poukázal na to, že príjem partnerky v čase posledného rozhodovania o výživnom na maloletú sa nezmenil. V čase rozhodovania mala mesačný príjem vo výške cca 900 eur, toho času má príjem cca 880 eur mesačne. Súd taktiež neprihliadol na záväzky otca vyplývajúce z leasingovej zmluvy, ktoré otec maloletej vzal na seba vedome a dobrovoľne.

V súvislosti s tým, že otcovi maloletého dieťaťa má v blízkej budúcnosti (4/2022) pribudnúť ďalšia vyživovacia povinnosť, súd prvej inštancie uviedol, že každý z rodičov je vo svojom živote povinný prihliadať na svoje schopnosti a možnosti a konať v súlade s touto povinnosťou, teda je nevyhnutné, aby si rodičia uvedomili koľko maloletých detí sú objektívne schopní vyživiť. Nie je možné, aby vyživovacia povinnosť bola minimalizovaná vzhľadom na existenciu ďalších vyživovacích povinností. Povinnosťou každého rodiča je v prvom rade nevyhnutnosť s narastajúcim počtom vyživovacích povinností priamo úmerne sa snažiť zabezpečiť aj krytie životných nákladov maloletých detí, a teda zabezpečiť si pracovné okolnosti a svoje príjmy tak, aby mal každý rodič dostatočné prostriedky na svoje vyživovacie povinnosti. K nezodpovednosti otca k svojim zákonným rodičovským povinnostiam sa pripája aj nezáujem otca o maloleté dieťa, ktorý svoju dcéru žiadnym spôsobom nekontaktuje, čím úmyselne ignoruje svoje rodičovské povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Na druhej strane majú výdavky matky na maloletú rastúcu tendenciu, nakoľko to odôvodňujú potreby maloletej súvisiace s jej rastom, zdravotným stavom a školskou dochádzkou.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletého dieťaťa s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie, alternatívne navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť „v súlade so znením odvolania“. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľ uviedol, že súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav, s poukazom na to, že nepovažoval za preukázanú podstatnú zmenu pomerov. Podľa jeho názoru došlo k podstatnej zmene pomerov a nestotožnil sa ani s vymedzením zisteného skutkového stavu. Uviedol, že bol donútený bývalou manželkou opustiť spoločný dom, a táto mu zamedzuje k prístupu do nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Týmto trvale dochádza k zhoršeniu majetkovej situácie navrhovateľa v dvoch rovinách, nakoľko jednak nemôže užívať svoj majetok na účely bývania, čím dochádza k jeho ukráteniu a obohacovaniu odporkyne na jeho úkor, a jednak musí vynakladať prostriedky na zabezpečenie vlastného bývania, ktoré pred rozvodom nemusel a odporkyňa sabotuje akékoľvek pokusy o vysporiadanie BSM. Súd uvedenú skutočnosť neskúmal a nijako sa ňou v rozsudku nezaoberal, napriek tomu, že navrhovateľ na zhoršenie svojej majetkovej situácie z uvedeného dôvodu poukazoval v samotnom návrhu, aj priamo na pojednávaní. Je názoru, že uvedené robí samotný rozsudok arbitrárnym a nepreskúmateľným. Ďalšou deklarovanou podstatnou zmenou pomerov bola skutočnosť, že navrhovateľ čaká s družkou J. K. potomka, pričom predbežný termín pôrodu je stanovený na 20.04.2022. S príchodom potomka mu vznikne druhá vyživovacia povinnosť, zvýšia sa mu náklady a už v súčasnosti (pred narodením dieťaťa) mu vznikajú ďalšie náklady spojené s očakávaním prírastku a aj so starostlivosťou o tehotnú družku, ktorá síce zatiaľ až tak na príjmoch nepoklesla, ale istotne stúpajú aj na jej strane výdavky. Za nesprávny označil právny záver súdu, že každý z rodičov je povinný prihliadať na svoje schopnosti a možnosti, a akýmkoľvek spôsobom

„regulovať“ svoje potomstvo. Takéto vyjadrenia presahujú rámec rozhodovania súdu a je legitímne, že ak má otec nový vzťah s novou partnerkou, tak túžia mať aj spoločné dieťa. Za nesprávny označil tiež záver súdu o tom, že otec neprejavuje záujem o A. z vlastného rozhodnutia. Tvrdenia, že nedvíha telefón a podobne nie sú pravdivé. Počas Vianočných sviatkov máva otec vždy vypnutý mobil, keďže počas posledných Vianoc mala bývalá manželka tendenciu robiť mu scény, vyvolávať a vypisovať mu. Bývalá manželka mu odmietala dať dcéru, takže on postupom času rezignoval. Nechcel si brať dcéru nasilu, aby to zbytočne nezvyšovalo napätie medzi rodičmi a nemalo zlý vplyv na psychiku dieťaťa.

Otec v podaní doručenom odvolaciemu súdu dňa 03.05.2022 oznámil, že mu pribudla vyživovacia povinnosť k I. B.. Z rodného listu predloženého otcom vyplýva, že I. B. sa narodila dňa XX.XX.XXXX, jej matkou je L. J. K., nar. XX.XX.XXXX a otcom G. B..

V priebehu odvolacieho konania otec súdu predložil doklady preukazujúce jeho aktuálne pomery. V súvislosti s narodením dieťaťa uviedol mimoriadne výdavky vo výške 1.693,50 eur. Svoje výdavky vyčíslil na sumu 1.218,58 eur mesačne, špecifikoval ich nasledovne: leasing motorového vozidla Fabia 1,0MPI - 221,82 eur (splácaný formou zrážok zo mzdy), zálohové platby za byt 130 eur, ZSE – elektrina 30 eur, výživné na maloletú A. 200 eur, splátka pôžičky 39,76 eur (celková výška pôžičky 1.500 eur), Orange paušál 31 eur, poistenie 31 eur, drogéria 50 eur, lekárň, vitamíny 25 eur, nafta 180 eur, strava 260 eur, sociálne výdavky 20 eur. Výdavky na maloletú I. vyčíslil na sumu 445,31 eur mesačne, špecifikoval ich nasledovne: dojčenské mlieko 136,18 eur, cumlíky na dojčenské fľaše 9,93 eur, plienky 79,45 eur, vlhčené utierky 9,75 eur, kozmetika 15 eur, lieky 35 eur, oblečenie 75 eur, hračky 35 eur, poistenie 30 eur, opatrovanie 20 eur. Výdavky svojej partnerky otec vyčíslil na sumu 891,52 eur mesačne, špecifikoval ich nasledovne: hypotéka 194,81 eur, RTVS 4,64 eur, Orange TV, net, paušál 47 eur, poistenie 45,07 eur, drogéria, kozmetika, kadernička 125 eur, lekárň 45 eur, benzín 100 eur, strava 220 eur, oblečenie, doplnky 80 eur, sociálne výdavky 30 eur. Tiež uviedol ročné výdavky spojené s bývaním: nedoplatok za rok 2021 vo výške 231,13 eur, komunálny odpad 60,31 eur, daň z nehnuteľnosti 19,95 eur, poistenie nehnuteľnosti 45 eur. Otec uviedol aktuálny príjem jeho partnerky vo výške 1.210 eur mesačne z titulu poberania materskej dávky (do 31.10.2022). Z potvrdenia o príjme otca vystaveného zamestnávateľom G., C. dňa 16.08.2022 vyplýva, že za obdobie 01-07/2022 bol priemerný čistý mesačný príjem otca 959,45 eur.

Dňa 26.09.2022 predložila súdu doklady preukazujúce jej aktuálne pomery matka maloletej. Výdavky vyčíslila na sumu 1.014,94 eur mesačne, špecifikovala ich nasledovne: elektrina 72 eur, RTVS 4,64 eur, TV 15,90 eur, plyn 130 eur, poistenie maloletej 22,80 eur, telefón matky a maloletej 58 eur, strava 480 eur, vývoz odpadovej vody 11,60 eur, ošatenie 70 eur, drogéria 60 eur, vitamíny a lieky 30 eur, výdavky na voľný čas maloletej 30 eur, výdavky na školské potreby a krúžky 30 eur. Z potvrdenia o príjme vystaveného zamestnávateľom matky dňa 17.09.2022 vyplýva, že za obdobie 09/2021-08/2022 bol priemerný čistý mesačný príjem matky 668,97 eur. Matka uviedla, že v jej domácnosti sa od pondelka do piatka zdržiava jej plnoletá dcéra G. s dvoma deťmi. Matka súdu predložila potvrdenie o tom, že dcéra G. je poberateľkou rodičovského príspevku na maloletú D. vo výške 280 eur mesačne a prídavkov na dieťa.

Matka sa k odvolaniu otca vyjadrila na pojednávaní dňa 28.09.2022, s odvolaním otca nesúhlasila, žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že nesúhlasí so znížením výživného, keďže maloletá A. má vzhľadom na jej vek zvýšené potreby a zvýšené náklady. K námietke otca, že sa mu zhoršila majetková situácia, pretože bol nútený opustiť rodinný dom, uviedla, že toto tvrdenie nie je pravdivé, pretože otec si našiel inú partnerku a dobrovoľne opustil spoločný rodinný dom, ktorý mu ona nebráni užívať. Matka tiež uviedla, že otec maloletej A. o ňu po rozvoze stratil záujem a nekontaktuje ju. K vyporiadaniu BSM uviedla, že zo strany otca dochádza k neustálym zmenám podmienok na dohodu, resp. k nereálnym požiadavkám. Uviedla, že v spoločnej domácnosti s ňou od pondelka do piatka býva aj dcéra G. spolu s dvoma deťmi D. a M.. Cez víkendy je s deťmi u priateľa. D. má 3 roky a M. má 6 týždňov. Dcéra G. je na materskej, na domácnosť jej neprispieva. Čo sa týka výdavkov predložených otcom, tieto považuje za enormne vysoké, niektoré výdavky až vynaložené neúčelne, napr. leasing vozidla, výdavky na kozmetické úkony partnerky, výdavky na potreby maloletej I.. Z výdavkov je evidentné, že (otec s partnerkou) žijú nad svoje pomery. Maloletá A. je od právoplatného

rozsudku staršia o dva roky, takže je logické, že má vyššie potreby, vyššie nároky a s tým spojené aj vyššie výdavky, ktoré sa odzrkadľujú aj vo výdavkoch matky. Zo zisteného príjmu otca, aj pri ponechaní 200 eur výživného, má otec dostatočný priestor aj na výživu svojho ďalšieho dieťaťa a na svoje životné potreby. Otec ako automechanik má schopnosti dosahovať vyšší príjem. Matka má za to, že pomery sa zmenili, ale v neprospech matky, resp. v neprospech maloletej.

Otec na pojednávaní dňa 28.09.2022 zotrval na ním podanom odvolaní. Poukázal na to, že v priebehu odvolacieho konania došlo k zmene pomerov, nakoľko sa mu narodila dcéra I. B., čo má za následok, že mu pribudla druhá vyživovacia povinnosť. Žiadal, aby súd pri posudzovaní výdavkov matky prihliadal na skutočnosť, že spoločnú domácnosť matky a maloletej obýva aj jej druhá dcéra so svojimi dvoma deťmi. Medzi účastníkmi konania nedošlo k vyporiadaniu BSM vo vzťahu k rodinnému domu v F., pričom momentálne pred Okresným súdom Galanta prebieha konanie o vyporiadanie BSM a nehnuteľnosť naďalej užíva matka a on je napriek svojmu vlastníckemu právu nútený riešiť náhradné bývanie. Otec tiež uviedol, že so svojou partnerkou býva v 2-izbovom byte v N. od októbra 2020. K poklesu príjmu v roku 2022 oproti roku 2021 uviedol, že k tomu došlo z dôvodu pandémie Covid-19, boli uzavreté firmy, nefungovali. Pracuje na pozícii automechanik a keď je menej áut, tak menej zarobí. Má určenú pracovnú dobu od 8.00 hod. do 17.00 hod., jeho pracovná doba nezávisí od množstva áut, ktoré opravuje. Keď je prezúvací sezóna (september, október, november), vtedy k nim chodí viac áut a je viac roboty. Pôžičku vo 1.500 eur si vzal v mesiaci júl 2022 za účelom úhrady výživného, lebo nestíhal platiť a došiel mu tiež trestný rozkaz, spláca ju po 39,76 eur mesačne. Najprv si požičal od priateľkinho otca 500 eur, potom si zobral od banky pôžičku 1.500 eur. Súdu predložil trestný rozkaz sp. zn. 17T/43/2022 zo dňa 04.08.2022 z dôvodu spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy pre dlh na výživnom vo výške 590 eur za mesiace január, február, marec, jún a júl 2022. Voči trestnému rozkazu podal odpor, vec nie je právoplatne skončená. K výdavkom na pohonné hmoty uviedol, že býva v N., do práce dochádza 2x16 km, on autom chodí do roboty a priateľka chodí k lekárovi. Leasing na motorové vozidlo spláca formou zrážok zo mzdy u jeho zamestnávateľa od decembra 2021. Nové motorové vozidlo používa jeho partnerka, pretože je bezpečnejšie a komfortnejšie pre malú, on používa staré motorové vozidlo, aby v novom nesedel v montérkach. Na výdavkoch na bývanie sa podieľajú spolu s partnerkou, ktorá poberá rodičovský príspevok. V súvislosti s narodením dieťaťa dostali príspevok pri narodení dieťaťa okolo 800 eur. Poprel tiež tvrdenia matky, že sa o dcéru nezaujímá. Otec vyslovil názor, že odvolaniu je potrebné vyhovieť aspoň v čiastočnom rozsahu, pričom nepredpokladá, že súd zníži výživné tak, ako bolo uvedené v návrhu, avšak myslí si, že zníženie o pomernú časť, na základe uváženia súdu, je možné a vhodné.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca vyjadril na pojednávaní dňa 28.09.2022, navrhol odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, nakoľko aktuálne určené výživné na maloletú zodpovedá jej veku a potrebám.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníčkou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), a to na pojednávaní, na ktorom okrem správy o priebehu doterajšieho konania zopakoval a doplnil dokazovanie, a dospel k záveru, že odvolanie otca, aj napriek zistenej zmene skutkového stavu, nie je dôvodné.

Podľa § 385 ods. 1 CSP, na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z obsahu spisu v prejednávanej veci súd zistil, že naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 19P/7/2021-40 zo dňa 13.05.2021, ktorým súd manželstvo rodičov maloletej rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloletú vo výške 200 eur mesačne, vždy do 17. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.05.2021.

Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 25.11.2021 domáha zníženia výživného na maloletú z dôvodu zmeny pomerov na jeho strane. Matka ani kolízny opatrovník s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasili. Súd prvej inštancie návrh otca ako nedôvodný zamietol z dôvodu nepreukázania zmeny pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej, t. j. či u účastníkov konania od poslednej úpravy výšky výživného došlo k podstatnej zmene pomerov.

Odvolací súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správnym skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi účastníkov konania a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Na správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie pritom nič nemení ani zmena skutkového stavu, ktorá nastala po vydaní odvolaními napadnutého rozsudku.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Zmenu pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine možno definovať ako stav odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri predchádzajúcom rozhodovaní. Zásadne musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, teda o zmenu podstatnú a trvalú. Ak je pred súdom takáto zmena pomerov preukázaná, či na strane oprávnených detí alebo povinných rodičov, je opodstatnený záver súdu pre zvýšenie výživného, resp. zníženie výživného.

Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, takže súd musí preto podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Povinnosťou súdu je predovšetkým podrobne porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľno-časovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb súd musí porovnávať a preukazovať ich aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery za účelom ich porovnania s pomermi v čase ostatného rozhodovania, aby mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo, a to v súvislosti s príjmami rodičov, počtom ich vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne. Majetkové pomery treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu, a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok.

Pri zmene pomerov je nutné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré majú podstatný vplyv na posúdenie výšky vyživovacej povinnosti, a ktoré sa závažnejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov konania v porovnaní s ich pomermi v čase ostatnej úpravy. Musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave.

Na strane povinného sa prihliada najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

Po oboznámení sa s obsahom spisu v prejednávanej veci a s prihliadnutím na rozsah vykonaného dokazovania odvolací súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výšky výživného síce k zmene pomerov na strane posudzovaných osôb došlo, no nie spôsobom, ktorý by odôvodňoval zmenu výšky vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa.

Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd dokazovanie zameral na zisťovanie aktuálnych pomerov maloletého dieťaťa a jeho rodičov, pričom tieto porovnal s pomermi v čase predchádzajúcej úpravy výšky výživného, ktorá nastala len 6 mesiacov pred podaním návrhu v aktuálne prejednávanej veci (rozsudok sp. zn. 19P/7/2021 nadobudol právoplatnosť dňa 22.05.2021, otec návrh na zníženie výživného podal dňa 25.11.2021). Dokazovanie bolo vykonané oboznámením sa s aktuálnymi príjmami a výdavkami oboch rodičov, šetrením pomerov u oboch rodičov prostredníctvom kolízneho opatrovníka, pričom obaja rodičia boli súdom prvej inštancie vypočutí na pojednávaní dňa 08.02.2022. Okresný súd po vykonanom dokazovaní uviedol, že u maloletej a oboch jej rodičov nedošlo k podstatnej zmene pomerov. V konaní síce konštatoval prirodzený nárast životných nákladov na maloleté dieťa a zmenu príjmových pomerov otca ako i jeho výdavkov (zvýšením príjmu na jednej strane a nárastom výdavkov na strane druhej), tieto však nevyhodnotil ako podstatnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu vyživovacej povinnosti, keď jeho príjem vyhodnotil ako dostačujúci pre plnenie si vyživovacej povinnosti v dosiaľ určenej výške. S uvedeným záverom sa odvolací súd stotožňuje.

V priebehu odvolacieho konania nastala skutková zmena pomerov spočívajúca v tom, že otcovi a jeho partnerke sa dňa XX.XX.XXXX narodilo dieťa - I. B., čím mu pribudla vyživovacia povinnosť. Z uvedeného dôvodu bolo odvolacím súdom na pojednávaní zopakované a doplnené dokazovanie, ktorým boli zistené nasledujúce skutočnosti:

Otec návrh na zníženie výživného odôvodňoval prakticky tým, že u neho došlo k zmene pomerov spočívajúcej v tom, že bol donútený po rozvode manželstva opustiť spoločný rodinný dom, bývalá manželka mu zamedzuje k prístupu do tejto nehnuteľnosti a on musí vynakladať prostriedky na zabezpečenie vlastného bývania, ktoré pred rozvodom nemusel. Návrh tiež odôvodňoval tým, že s partnerkou čaká potomka.

Z vykonaného dokazovania ale vyplynulo, že v čase rozvodového konania, t. j. v čase predchádzajúcej úpravy výšky výživného, otec v rodinnom dome, ktorý je predmetom vyporiadania BSM, nebýval, keďže sa ešte pred rozvodom zo spoločnej domácnosti odsťahoval k svojej partnerke. Uvedené vyplýva zo spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 19P/7/2021 ako aj z výpovede otca na pojednávaní dňa 28.09.2022, počas ktorej uviedol, že so svojou partnerkou býva v 2-izbovom byte v N. od októbra 2020. V tomto smere preto k zmene pomerov u otca nedošlo.

K preukázanej zmene pomerov u otca došlo narodením dieťaťa. To, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť ale automaticky neznamená, že musí nevyhnutne dôjsť aj k zmene výšky výživného. Uvedené závisí od komplexného posúdenia pomerov otca, ktoré podľa názoru súdu zmenu vyživovacej povinnosti u otca neodôvodňujú.

Priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie 11/2020 až 11/2021 predstavoval sumu 1.125,96 eur. V priebehu odvolacieho konania otec súdu predložil potvrdenie o príjme, z ktorého vyplýva, že jeho čistý mesačný príjem za obdobie 01-07/2022 predstavoval sumu 959,45 eur. V oboch prípadoch došlo k zvýšeniu príjmu oproti predchádzajúcej úprave, kedy otec uvádzal príjem 900 eur mesačne. Otec odôvodnil pokles príjmu tým, že kvôli pandémie Covid-19 boli uzavreté firmy, pričom jeho odmena je závislá od počtu opravovaných áut, keďže pracuje ako automechanik. Podľa názoru odvolacieho súdu však otec relevantným spôsobom pokles príjmu neodôvodnil, keďže je všeobecne známou skutočnosťou, že pandemická situácia negatívne ovplyvňuje jednotlivé zložky hospodárstva bola horšia v predchádzajúcom období. Na druhej strane otec potvrdil, že pracovnú dobu má fixnú. Ak by otec aj bol v práci bez dostatočného vyťaženia vždy rovnakú dobu, nie je možné, i s prihliadnutím na novú vyživovaciu povinnosť, akceptovať stav, kedy je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať vyšší príjem. Z uvedeného je preto možné vyvodiť, že v schopnostiach otca je dosahovať príjem vo výške, ako bol preukázaný pred súdom prvej inštancie (1.125,96 eur), keďže nebola zistená žiadna objektívna skutočnosť, ktorá by odôvodňovala pokles jeho príjmu.

Otec v priebehu odvolacieho konania predložil súdu rozpis výdavkov pravidelných ako i mimoriadnych (súvisiacich s narodením dieťaťa). Čo sa týka výdavkov spojených s narodením dieťaťa, tieto boli

čiasťočne kryté príspevkom zo strany štátu. V tejto súvislosti je ale nutné poznamenať, že na to, aby jednotlivé výdavky mohli ovplyvniť výšku vyživovacej povinnosti, ich rozsah musí zodpovedať príjmovým možnostiam rodičov dieťaťa, pričom v prejednávanej veci je zjavné, že otec svoje výdavky neprispôbil svojim príjmovým pomerom. Napriek tomu, že otec vedel o tom, že mu pribudne vyživovacia povinnosť, pristúpil (od decembra 2021) k navýšeniu výdavkov o leasing motorového vozidla - 221,82 eur (splácaný formou zrážok zo mzdy). Na tento výdavok v súvislosti s plnením vyživovacej povinnosti nemožno prihliadať jednak z dôvodu, že otec má iné motorové vozidlo, ktoré aj používa, ako aj z dôvodu, že fakticky nové motorové vozidlo nepoužíva on, ale jeho priateľka. Za nadhodnotených potom odvolací súd považuje aj výdavky na pohonné hmoty, ktoré uvádza u svojej osoby 180 eur a u partnerky 100 eur mesačne. Plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred inými výdavkami rodičov a keďže otec bol schopný formou zrážok zo mzdy splácať motorové vozidlo, nie je možné akceptovať jeho omeškanie s plnením výživného za obdobie, na ktoré sa vzťahoval Okresným súdom Galanta vydaný trestný rozkaz, ktorý odvolací súd oboznámil na pojednávaní. Z uvedeného dôvodu potom nie je možné prihliadať ani na pôžičku vo výške 1.500 eur, ktorú spláca po 39,76 eur mesačne. Taktiež výdavok na poistenie v prípade otcov udávanej zlej finančnej situácie nie je výdavkom určeným na uspokojovanie nevyhnutných potrieb.

Čo sa týka ostatných súdom posudzovaných osôb, v konaní nebola preukázaná podstatná zmena pomerov u matky ani u maloletej. U matky sa bytové, majetkové ani príjmové pomery podstatným spôsobom nezmenili. U maloletej síce pribúdajúcim vekom dochádza k navyšovaniu výdavkov, toho času ale podstatné navýšenie výdavkov preukázané nebolo. Spoločnú domácnosť matka a maloletá od pondelka do piatka zdieľa s plnoletou dcérou účastníkov konania G. a jej dvoma maloletými deťmi, čo však nemôže mať vplyv na vyživovaciu povinnosť otca, pretože inak by šlo o neprípustné sankcionovanie matky za to, že poskytuje (ani nie počas celého týždňa) strechu nad hlavou svojej plnoletej dcére, ktorá sa stará o dve maloleté deti a s mladším synom je na materskej dovolenke, keď súčasne z otcovej strany žiadna výpomoc tvrdená ani preukázaná nebola. V prípade partnerky otca potom odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v čase rozhodovania odvolacím súdom táto poberala materskú dávku. Je nutné ale poznamenať, že ani prípadná zmena jej príjmových pomerov s očakávaným vyplácaním rodičovského príspevku nebude dôvodom na zmenu výživného otca na maloletú A. bez zmeny ďalších skutkových okolností. Aj keď otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k novonarodenej dcére, vyššie uvedené výdavky, ktoré v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine nemôžu mať prednosť pred plnením si vyživovacej povinnosti, s prihliadnutím aj na príjmové schopnosti otca, nezakladajú dôvod na zníženie výživného, keďže z príjmu, ktorý je otec schopný dosahovať, je možné uhrádzať výživné na obe jeho maloleté deti.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd, podobne ako súd prvej inštancie, s prihliadnutím na § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dospel k záveru, že nebola preukázaná zmena pomerov u posudzovaných osôb v miere, ktorá by odôvodňovala zmenu vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny. Správnym bol i výrok súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorý je v súlade s § 52 CMP. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).